

РЕЦЕНЗИЯ

От: Проф. д-р Анна Найденова Толева
Ръководител катедра "Физиология, патофизиология и фармакология"
Медицински факултет, ТрУ-Стара Загора

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност "Доцент" по научната специалност „Патофизиология“, към катедрата "Физиология и патофизиология", МУ - Варна.

Обща част

Съгласно заповед Р-109-291/30.05.2018 г. на Ректора на МУ-Варна Проф. Д-р Красимир Иванов, дмн съм определена за член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност "Доцент" по научната специалност "Патофизиология", към катедрата "Физиология и патофизиология", МУ - Варна.

Единствен кандидат за обявената длъжност е д-р Камелия Жечкова Братоева, дм. Комплектът документи, депозиран от кандидата напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на МУ- Варна

1. Анализ на кариерния профил на кандидата.

Д-р Камелия Братоева завършва специалност медицина през 2000 година като възпитаник на МУ - Варна. До началото на академичната си кариера работи като ординатор в МБАЛ „Царица Йоана“, гр. Провадия и като старши експерт в НЗОК Варна. От 2007 година е назначена за асистент по патофизиология в катедрата "Физиология и патофизиология", МУ - Варна. Пет години по-късно е зачислена в докторантура на тема „Механизъм на хепатоцитното оцеляване при експериментален модел на неалкохолна мастена черен дроб и прием на антиоксиданти“ като докторант на самостоятелна подготовка по докторска програма „Патофизиология“. През 2016 година защитава докторската си теза и след успешно издържан конкурс получава академичната длъжност „главен асистент“. Д-р Братоева придобива две медицински специалности: 2008 – „Социална медицина и здравен мениджмънт“ и 2012 – „Патофизиология“. Владее английски и немски езици. От цялостното представяне на кариерния профил на кандидатката се вижда стремежа ѝ за обогатяване и развитие на нейните професионални умения и компетентности

2. Общо описание на представените материали по конкурса.

Подадените от кандидатката д-р Камелия Братоева документи са изцяло в съответствие с изискванията на чл. 90, ал. 1 от Правилник за развитието на академичния състав на МУ-Варна.

3. Обща характеристика на представените научни трудове / публикации

Научна продукция

За участие в конкурса кандидатката е депозирала 28 пълнотекстови публикации. От тях 4 са рецензирани в процедурата за придобиване на ОНС „доктор“. В 13 от публикациите д-р Братоева е първи автор, което е индикатор за нейния личен принос в изработването на материала и написването на публикациите. Преобладаващата част от публикациите - 19 са на английски език и само 9 на български. Наличието на голям брой публикации, отпечатани на английски език, улеснява тяхното разпространение сред международната научна общност и е предпоставка за по-висока цитируемост на авторката. За отбелязване е активната публикационна дейност на кандидатката през последните две години, като за този период са отпечатани 12 публикации (~43%). Три от публикациите са отпечатани в списания с импакт фактор.

Монография

В комплекта от материали за участие в конкурса, кандидатката е представила монография на тема „Увреждания при метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест. Общи патофизиологични механизми и връзки“. Монографията е написана в обем 126 страници и е посветена на значим проблем за съвременната наука и клинична практика, а именно заболяването неалкохолна мастна чернодробна болест. Актуалността на разглежданата проблематика се определя от факта, че с увеличената честота на метаболитните неинфекциозни епидемични заболявания се увеличава и неговото проявление, както и от липсата на достатъчно яснота по отношение на патофизиологичните му механизми. Много задълбочено и компетентно е направен анализ на ролята на различните рискови фактори, взаимовръзките между затлъстяването, метаболитния синдром и НМЧБ. Отделено е място на дисфункцията на мастната тъкан и взаимовръзките с чернодробните увреждания, както и на ролята на оксидативния дисбаланс за развитието на заболяването. Разгледано е влиянието на апоптозата и некрозата за прогресирането на чернодробните нарушения при метаболитен синдром. На базата на собствени проучвания и преглед на литературни източници, авторката е охарактеризирала сигналотрансдукционните пътища и патогенетичните връзки между апоптозата и автофагията при мастен черен дроб. Авторката представя редица убедителни доказателства за взаимовръзките между НМЧБ и някои сърдечно-съдови заболявания, хроничната бъбречна недостатъчност, неврологични и ментални разстройства. Това дава основание на д-р Братоева да разглежда НМЧБ като едно мултисистемно заболяване и да предложи своята концепция за идентифициране на

биомаркери, позволяващи ранното диагностициране на НМЧБ и терапевтични алгоритми за понижаване на заболяемостта и риска от развитие на мултисистемни поражения.

Цитирания

Две от статиите на д-р Братоева са цитирани 12 пъти. Публикацията „Effect of Bulgarian herb extracts of polyphenols on metabolic disorders–induced by high fructose diet“ е цитирана в 10 източника, като за отбелязване е, че 4 от тях са с импакт фактор. Втората публикация „Protective Role of S-Adenosylmethionine Against Fructose-Induced Oxidative Damage in Obesity“, независимо че е датирана от 2017 година вече има две цитирания и то в списания с импакт фактор. Тези факти подчертават значимостта на научната продукция на д-р Братоева и интереса на международната научна общност към нейните научни резултати. H- индексът на д-р Братоева е 2.

Участия в научни форуми

Кандидатката показва голяма активност при популяризиране на резултатите от научните си дирения. Тя участва в редица престижни научни форуми: 19 международни прояви и 13 национални. За отбелязване е, че 4 от тях не само са презентирани на престижни международни форуми, но са и публикувани като резюмета в списания с импакт фактор.

Импакт фактор

Общият импакт фактор от публикациите на кандидатката е 22.463, като от пълнотекстовите публикации е 4.825, а от резюметата е 17.638. Импакт факторът на цитиращите източници е 8.891.

Научни проекти

Д-р Братоева е участник в 4 научни проекта, като два от тях са текущи, а два са приключили успешно. Тематиката на проектите е свързана с научното направление, в което работи д-р Братоева, а именно метаболитния синдром и неалкохолната мастна чернодробна болест и колоректалния карцином. Три от проектите са финансирани от МУ-Варна и един от националната пациентска организация.

Цялостната характеристика на научната активност на кандидатката е доказателство за израстването на д-р Братоева като учен. Представените от нея монография и публикации напълно покриват изискуемите критерии на Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна за заемане на академичната длъжност „доцент“. Анализът на представените ми научни трудове ми позволява да дам положителна оценка на научната активност на кандидатката.

4. Оценка на преподавателската дейност

Д-р Братоева е изявен млад преподавател в Секция “Патофизиология” на МУ-Варна. Основната ѝ учебна дейност е свързана с провеждане на практическите занятия и семинари със студенти по медицина. Наблюдава се тенденция за постепенно нарастване на учебната ѝ натовареност в периода преди конкурса, като през последната учебна година достига 499 учебни часа. През учебната 2016-1017 година се е включила и в провеждането на лекционния курс с ограничен брой лекции – 4 учебни часа

Горепосоченият доказателствен материал ми дава основание да оценя положително учебно-преподавателската дейност на д-р Братоева.

Научни приноси

Основните научно-теоретични и научно-приложни приноси на д-р Братоева са свързани с изследването на метаболитния синдром. Безспорно постижение е създаването на експериментален модел на метаболитния синдром чрез прилагане на високофруктозна диета при бели плъхове линия Вистар. По този начин успешно се моделира и констелацията от нарушения като хипергликемия, дислипидемия, хиперурикемия, които настъпват и при хората с неправилен диетичен режим, обездвижване, затлъстяване и развитие на инсулинова резистентност. Създаването на този експериментален модел предоставя много широки възможности за откриване на ранни диагностични маркери и апробиране на нови терапевтични възможности. Оригинален принос представляват проучванията на кандидатката върху влиянието на растителния екстракт от *Agrimonia eupatoria*, растение с богато съдържание на полифеноли с противовъзпалителен, антиоксидантен и антихиперлипедимичен ефект върху предизвиканите от високофруктозната диета нарушения в глюкозната и липидната хомеостаза и редица органични функции. Значимо място заемат и оригиналните приноси на д-р Братоева, касаещи неалкохолната мастна болест на черния дроб. За първи път се установява функционална връзка между стеатозата и активацията на процесите на апоптозата, както и серумните нива на TNF- α и чернодробния редуциран глутатион при експериментален модел на фруктозо-индуциран метаболитен синдром. Установен е положителният ефект на S-аденозилметионин и Алопуринола по отношение оксидативния дисбаланс и затлъстяването, както и техният хепатопротективен ефект при фруктозния метаболитен синдром. Ефектът на Алопуринола върху пикочната киселина и липидния профил го прави успешно средство за превенция на атеросклерозата и ендотелната дисфункция. Научно-приложен принос за ранната диагностика на чернодробните увреждания е установяването на значението на серумните нивата на СК-18 (цитокератин 18) като неинвазивен маркер за степента на уврежданията на черния дроб при неалкохолна

мастна чернодробна болест в експериментални и клинични условия. Принос с оригинален характер е установяването на амилоидните отлагания и микроваскуларните увреждания в бъбреците при фруктозо-индуциран метаболитен синдром. Д-р Братоева има значителен принос при разработването на високочувствителен метод за количествена и качествена оценка на мастни киселини с 10 до 22 въглеродни атома, както и в модификацията на методиката за определяне на глутатион пероксидазна и редуктазна активност и общ редуциран глутатион в биологични проби.

Заклучение

Кандидатката в конкурса е представила **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС “доктор”. В научните разработки има редица оригинални приноси с научно-теоритичен и научно-приложен характероригинален характер.

Въз основа на гореизложеното, изразявам убеденото си становище, че д-р Камелия Братоева отговаря на всички изисквания на ЗРАСРБ и на Качествените и количествени критерии за развитие на академичния състав, разписани в Правилника Медицински университет - Варна.

Убедено предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на д-р Камелия Жечкова Братоева, дм, академичната длъжност „**ДОЦЕНТ**” по научната специалност “*Патофизиология*”, към катедрата “*Физиология и патофизиология на*”, МУ - Варна.

Проф. д-р Анна Голева, дм

30. 07. 2018 г.

Ст. Загора